

Presidential Communications Operations Office

Presidential News Desk

SPEECH OF
PRESIDENT RODRIGO ROA DUTERTE
DURING THE PARTIDO DEMOKRATIKO PILIPINO – LAKAS NG BAYAN (PDP-
LABAN) CAMPAIGN RALLY

[Delivered at Divine Word College in Bangued, Abra | 05 March 2019]

Kindly sit down.

May I mention first the PDP-Laban senatorial candidates. They have been introduced. Mr. Zajid “Dong” Mangudadatu; Mr. Ronald “Bato” dela Rosa; Bong Go; Aquilino Pimentel and Francisco Tolentino; Dolores Municipality Mayor Robert Victor Seares; our elected officials who are here with us this afternoon; distinguished guests; mga kababayan

Before I say anything by way of a predicate, gusto ko lang malaman ninyo na dalawa lang ang mensahe ko and it’s short one just like during the presidential debates, nagbu-bullet-bullet lang ako. Short but simple issues because I know we will not have the time for a lengthy speech.

That is why I can say in all honesty ‘yung mga TV networks may I remind you, good as any other time, puro ano lang kayo eh... Hindi naman kayo mga cameramen, you are just employees of the companies, ‘yung magi-sponsor ng tawag nilang presidential debates, dialogue, discourse, it’s actually para lang magkakaroon ng pera ‘yan. You raked the money but you know if you just give a candidate an hour --- ah a minute and a half rather --- walang masasabi ‘yan, then the intermissions and everything.

Kaya ako I had to end my speeches early, delivered short ideas because I know I do not have the time. I hope that the next presidential debates in the coming years would be a more educated one, give all the time to the candidates to expound and talk about the issues, the one to bring to the people.

Otherwise, it’s just an exercise of money and you know expenses are --- they do not come easy. Iyong mga kandidato na walang pera during the intermission, kagaya ko, namin, every time there is a recess or a break, ‘yung mga kandidato may mga nandiyan sa side mga propaganda. Pero kami ‘yung walang pera wala, titindig lang kami doon, or otherwise we refer to the room sa tawag nilang holding room namin.

Having said that actually, we are here to... Me, because I seldom visit Abra and you... But I’ve been here. It’s quite a bit far and I’m only given an hour or two to talk because of the clouds will start to go down and the ceiling is low and it’s a mountainous area. Hindi mo makikita ang bukid. You know a chopper is visibility.

But I do fly at night. As a matter of fact, I'm the only candidate na lumilipad ng gabi. But for safety reasons if it's talagang mabukid, they want it early para makita pa nila ang mountain ranges. Otherwise, baka doon ako mag-landing and then may bagong presidente kayo bukas. [laughter]

Let me just give you two statements. I know that you are not familiar with me. And what you might probably hear is the constant criticism or attack on me about my mouth and about my behavior.

Well that is good because people realized that I never transitioned from being mayor to president. Kaya gusto ko tawagin lang ako "mayor". I do not want that title "Mr. President" because that is... It seems to be a distant star to me until now.

I just want to keep it simple and in all of my dealings with the public or about the public or in public I just talk simply. I do not give speeches. I simply want to talk to you.

Ngayon 'yung presidency ko will end three years from now. I remember distinctly and try to recall if you can about the promises that I made. I made it simple and short and almost doable because it is there.

Before the elections, you never heard me talk about build, build, build because I was not sure whether the environment political, social and everything will give me the opportunity to work hard and realize my dream.

Ngayon po ang unang promise ko and I distinctly remember na hindi ko talaga nagawa hanggang ngayon was 'yung EDSA. But you know, nandito man si Senator Pimentel, with due respect, we were just talking about it. Ika nga, we were shooting the breeze with everybody baka makakuha tayo ng pera na malaki.

Meaning, wala man tayong pera ganun kalaki at one time. So sabi ko we have to borrow. Now ang gusto nung mga kumakampi sa akin para talagang magawa ko, was that they will give me the emergency powers, the same powers that were granted to Cory and Ramos during the --- 'yung constant brownout, energy.

And Cory ibinigay sa kanya lahat because of the so many things she had to do post- revolution. Ako noong pinag-uusap-usapan lang po namin, may isang senador, well they were also discussing the proposed powers so that I can buy without biddings and at very... Ang gestation period kasi ng papeles na para may gusto kang project gawin, just on the table, ang gestation period niyan, ang buntis is nine months, ang papel seven months.

Now kung ganun katagal, hindi mo talaga magawa lahat ang gusto mo. At ang ayaw ko narinig ko sa kanya na, "Alam mo malaking pera ito, ibibigay namin pero --- I am afraid of corruption baka nakawin ganun, ganun..."

Eh 'di noong narinig ko sabi ko, "wag na lang." Kung ganun lang naman ang duda ninyo sa akin baka talaga akala ninyo magnanakaw ako, huwag na lang. So ang ginawa ko nag build, build, build ako kasi noong ako ang Presidente nagkaibigan kami uli ni Xi Jinping ng China.

Nakaaway ni Noynoy 'yun eh. Sila Trillanes went there for nine times? At walang nangyari. I want --- I would be dishonest to say na nabigyan 'yan siya ng pera. But nine times Trillanes traveled to America to talk in behalf of the president at walang nangyari galit na galit ang China.

Now, nagkaroon ako ng problema kasi alam ko 'yung mga armas ng sundalo ko luma na. The Americans were counting probably. Ayan pa 'yung Armalite ninyo. Pero hindi nila alam ang Armalite, ang bore, ang pinakalimit diyan is about 435 to 40,000 rounds. Tapos mawala na ang higpit niyan.

So paglabas niyan --- kasi 'yang paglabas sa ano, sa bolt, umiikot 'yan eh, paikot ganun --- may tawag nila land and groove. Taas land, tapos malalim dito. Kaya maski na malakas ang hangin may sarili 'yan siyang velocity ng kanya, generated by the paglabas niya.

'Yung mga baril ng mga sundalo ko pati pulis ko, lalo na pulis, hand-me-down 'yon sa army, sa military. Hindi man kami nagbibili ng ganun, sabi pulis tutal may sidearm na --- pang-ano na lang ito. And that is why, sabi ko that cannot be done. I would start by arming the SAF, parang special forces.

The SAF forces are organized to meet the urban challenges, dito kung magpasok ganun. Hindi sa rural. Urban. In cities, 'yan 'yan sila, ang training nila mga building ganun.

So gusto ko silang bigyan ng bagong armas kasi may danger na a brewing. When I became President malakas na ang pasok na nagpapasahan na ng armas. So we tried to import 23,000 rifles.

Unfortunately, an American congressman and a senator stood before there --- the floors of Congress at dinenounce (denounce) nila na they will not send it because ang gobyerno ko will just use it against its own citizen.

Hindi ko maintindihan, nung nagbili ako ng Huey, Canada, nung i-deliver na sabi nila, you can have it but you cannot install arms inside. Hindi mo malagyan ng M16 on the side.

Sabi ko sa puti, Amerikano and --- sabi ko kung hindi ba naman kayo b****, kung hindi ba naman kayo torpe, my own citizens are joining the Communist Party of the Philippines trying to overthrow this government. At ang mga taga-South, they are joining Abu Sayyaf and decapitating people in front of the public by using a video.

'Yan ba ang --- sabihin ninyo, is that the way how you rationalizing? Hindi niya alam na ipit kami. So kalaban man ni PNoy, I tried to, you know, send some representatives to talk Chinese. Tapos pumunta ako. Sabi ko, "I come here in peace, Mr. [Xi]. Gusto ko lang bumili ng armas, gusto ko lang bigyan mo ako ng easy terms kasi wala akong pera."

Sabi niya, "I'll give you." Kulang. Pumunta ako ng Russia, usap kami ni Putin. On that day, nang mag-usap kami ni Putin para sa armas, pumutok ang Marawi. And my soldiers and my policemen died, almost...

Now ngayon bakit ko dinoble itong mga suweldo ng pulis ko pati mga military? You know they are the ones that I will order, you go there in that barangay, go there to the jaws, to the mouth of hell, and die there fighting. Do not come back here. And they will. They go and fight and they die.

Kaya 'yan ako diyan --- sila inuna ko. Sila 'yung matawagan ko kung magka l****-l**** ang panahon. Kaya 'yun ang --- maintindihan ninyo kung bakit. We need a strong army because we are so fa --- facing many revolutions.

The revolution of the MI natin naareglo na kay Murad. 'Yung revolution ni Nur Misuari. He came to see me to ask me to intercede in his behalf that he be given temporary pass to go out kasi may kaso siya eh, ipe-presyo siya dito, para maka-attend ng OIC.

So I told the military and the police, hayaan niyo na. Babalik 'yan. He is not a fugitive, he is a revolutionary. And you know what? That guy will always come back. It would be an insult to his person if he is buried in another land. Babalik dito 'yan, dito magpakamatay.

So Mindanao, medyo 'yung revolution, which is the objective of getting a territorial concession, 'yung dalawa. But itong Abu Sayyaf, there can never be any peace talks diyan. Wala ako because they are cruel, they are --- they don't have any ideology, they are pretending to be Muslims with a cause but all they do is to kill and destroy.

Tapos meron tayong droga. Remember, sabi ko, if elected I will take care of this revolution, I will try to solve them but I cannot talk to the NPAs now. They need maybe more time, a more educated way of doing it. Meron pa tayong droga.

Itong droga ho, hindi ko na taasin. Droga, 'wag talaga kayong pumasok diyan. Alam mo bilang kapatid ninyo, Pilipino, wala man na --- walang Ilocano, except Pimentel. Pimentel is a migrant Ilocano to Davao. Kagaya namin, kami from Cebu.

Pero I'll --- mag-sequel ako. Lahat ng sundalo, halos lahat ng sundalo ng Pilipinas Ilocano pati Ilonggo. Those are the warrior tribes. 'Yung iba? Ah sus. I'm not trying to derogate but I can hardly see of any --- anyone. It's to your advantage. Halos all members of my Cabinet are Ilocanos. Pinalitan ko lahat 'yan. [applause]

Wala nga tayong kandidato masyado na Ilocano but the Cabinet, sa isang linya... We had a Cabinet meeting last night natapos kami mga alas tres na. On one side, sila Roy Cimatu, Esperon, mga Pangalatok 'yan. Si --- lahat na Del Rosario. [Delfin Lorezana]

Delfin --- tapos na? Tugade is my classmate. Tugade of Tuguegarao. Classmate ko 'yan. Lito Ramirez, he was our --- number six sa Bar. Tugade was the valedictorian. Nandiyan ngayon sa akin.

Puro Ilocano ‘yan halos. So sa dormitoryo, ‘yung mga anak ninyo --- ‘yung anak ni... [Sino ‘yon Bong? ‘Yung brod ko?] Versoza. Maraming Ilocano pati lahat ng halos opisyal ko Ilocano and I’m happy, I’m comfortable with them.

Ang mahirap akong magintindi ng Ilocano dito banda sa taas. Hindi ko maintindihan ‘yang Ilocano ninyo. Medyo iba doon sa Ilocano sa Cordillera going to...

Ah ayun. Ilocano isa, ‘yung nakaitim sa likod. Tumindig ka nga Ilocana. Maganda ‘no?[applause] Ini-introduce ko so patakbuhan ko ito ng mayor ng Baguio after kay Domogan. She is --- ito ‘yung --- police captain ito. Si Sofia [Deliu] --- D, E, L, U. Ito ‘yung kandidato ng Ms. Earth na nailagay sa front page na kinuha ko. Akala nila kinuha ko kasi Ms. Earth. Buang-buang man ‘yang media. [laughter] She was already a policeman. Kapitan na ‘yan. Mabuting trabahante.

‘Yung isa, ‘yan ang kapatid ng asawa ko. Kita mo ‘yung asawa ko? [laughter] So ‘yan, limitado ‘yung ano ko.

Now ngayon, sabihin ko sa inyo. Ano ba ang hindi ko nagawa at this time of my political life? Ano ang hindi ko nagawa?

Makita ninyo sa Luzon puro magagandang daan na. Matapos ‘yang --- ni Tugade Maynila, ‘yang sa Cordillera, that would complete the whole stretch. Puro na magandang highway na dito sa Luzon.

Airport natin subukan ninyong pumuntang Cebu, lahat, Iloilo. Magaganda ang airport natin. Kay Tugade ‘yan. Sabi ko ‘yung classmate ko sa law school.

‘Yung sabi ko na universal care, nandiyan na. [applause] Wala daw akong ginawa. Ang pangako ko na free education, nandiyan na, batas na. [applause] Kaya ako kailangan ko ng pera doon ako --- I promise, sabi ko... Sabi ko, anong pinaka problema dito? Irrigation. Kasi minsan hindi nababayan --- nababayaran nila ‘yung irrigation fees. Sabi ko ‘pag na-presidente ako, wala ng irrigation fee. Wala na ngayon. [applause] ‘Yun ang inuna ko.

Tapos ‘yung 4Ps. Alam mo it’s almost 8 million teachers, doblado ‘yung mga suweldo nito. At ‘yung infrastructure ko, maganda na ang...

Sabi ko ‘yang EDSA, do not blame me, I tried. But you know, there are just some people na ‘pag may madating na halimbawa na proyekto, unya --- tapos “o magkano ‘to?” “Ito ganito...” “Napakalaki naman niyan, iko-corrupt lang ‘yang pera.”

Sabi ko ‘pag ganun, ‘wag na. Kaya makita mo ngayon sa Maynila puro daan. Na-elevated skyways na, pa ganun-ganun na lang. Do you know that if you are in Cubao, Araneta, ‘pag natapos ‘yang connector you will arrive Makati five, 10 minutes. [applause] Drive ha. Walang --- walang...

Ang successful lang ‘yung ibinibigay ng Hapon na mga grant. Grant is gratis, libre. And they offered to bore a tunnel there para sa subway.

Iyon lang hindi nila binabara ng...Kaya ‘yung opposition mautak man sana but their penchant to be just at the other side, lulubugin mo lang eh. Their victory next year hinges on the way how they attack people and the propensity to paint you in another dimension.

Itong mga kandidato na ito, if you... They want to appear white. “Kami puti, malinis”. So ‘yung kalaban niya pinturahan niya ng itim. You’ll just paint your opponent black and you appear white. Ganon talaga. And sadly, sayang ‘yung utak nila. At ‘yung iba naman walang ginawa.

Eh iyong si Trillanes, si De Lima. Ba’t --- alam naman ninyo ng buong Pilipinas ang umpisa niyan. Nag-umpisa ‘yan sa... [taps the mic] [laughter] Alam man ninyo ‘yan.

Sino ba ang nakialam noon? Senado tapos Department of Justice. Kay ambisyosa lang at marunong lumusot. Kaya she’s painting everybody in town black so that she will appear a Virgin Mary. Pero high ka, may tape na... [taps the mic] [laughter and applause] What a hypocrisy.

Tapos itong mga left naman sa labas panay ang award nila. Ako deretsuhin na lang natin. Kung mamatay si Virgin Mary, siya na ang ipalit natin. [laughter]

I know Abra is conservative sa relihiyon, sabi nila. Abra, Naga, Cebu, Cagayan. Iyon ‘yung mga conservative na ayaw... Pero alam mo kasi wala akong magawa, I have to answer.

Ito si Tatad, ewan ko anong tribo nitong p***** i***** ‘to. Sige sabi, “Si Duterte may cancer.” Tapos ‘yung dito banda sa puwet, ‘yung colon. Pati ako tuloy araw-araw niya --- nagdududa na rin ako. Pero every time maligo ako, kutkutin ko ‘yung... [laughter] Tapos amuyin ko. [laughter] Okay man. Amoy tae lang man, wala mang... [laughter]

Pero ikaw, Tatad, binabastos mo talaga ako. Ikaw ‘yung nagsasabi may cancer ako, hindi na ako magtagal, ganun. Ikaw, anong masasabi ko sa iyo? Mas gra --- mas masahol ‘yong iyo. Alam mo bakit? Kasi ikaw ay hindi na pwede. You have a diabetes at ikaw ay hindi ka na maka --- tatayuan ng otin mo. [raises mic] [laughter, cheers, and applause]

Kami naman, Mr. Tatad, hindi naman kami mayabang. Siguro mga kaharap ko dito ‘pag walang Viagra, ganon ‘yan. [laughter] O medyo ganon. [laughter] ‘Pag inom ng Viagra, gaganun ‘yan. [laughter] Habulin mo kasi minsan... [cheers and applause] ‘Pag nawala ka sa isip, may problema ka... [laughter]

Eh binababoy niya ako eh. Magka --- sabihin mo na namatay na raw ako. Ikaw, Tatad, wala kang ginawa kung hindi... You forgot your role sa martial law. Kakapal ng mukha mo, ikaw ‘yung nagbasa ng Proclamation 1081. He was it. Hanggang ngayon naka-smile ka sa publiko.

Sabi ko nga eh, ikaw Tatad ‘pag nakita kita --- sabihan ko sa’yo --- maski saan p***** i** sasampalin talaga kita. [laughter] Totoo lang.

Usually nagkita kami gaganon ‘yan sa akin, patawa-tawa. Wala namang natatawa but he starts laughing hysterically. Ang ano niya para maglamig ka. That’s the only purpose. Pero gawain mo uli sa akin ‘yan. Gusto mo talagang malaman kung ako ay hindi kagaya mo? Pahiram mo ‘yung asawa mo. [laughter]

So halos lahat man. Although dagdag lang na hindi... What was really added without me talking about it lengthily, itong Build, Build, Build. Biro mo galing ka Avenida punta ka ng Caloocan. Just about mga five minutes, nandiyan na. Pero kailangan may sasakyan ka or bus. Iyan na lang ginawa ko.

Next year maluwang na ang Maynila without --- sans the help of the Senate. Sa Build, Build, Build, ‘yon ‘yung TRAIN. Eh paano ko matuloy ‘yan kung kinakalaban lang nila? Paano ko masuwelduhan ‘yung mga maestra? Paano ako magbili ng mga eroplano pati ‘yung...

I need to keep this government running. Hindi lang kasi ako mara --- fluent sa Tagalog. Though I stayed in Manila for almost 10 years.

Kaming mga probinsyano... I don’t know kung taga saan si George, si [Duvala?]. He’s an Ilocano. [Duvala?] was number four. Lito Ramirez ng Cagayan was --- ‘yong naging vice governor ni [Agi?] was number six. [Balicanta?] --- of Ilocos del Norte was number 10.

Ako, ako 75 lang. Kasi nakita ko ang sikreto ng 75. It’s a good number. Noong high school ko nakita ko na mag-aral ma --- grade school ako, mag-aral ka man nang todo, hindi ka maglaro, aral na lang, magka 89 ka kagaya ng kapatid ko 92. Ako 75. Sabi niya, “Ay itong bugok na ito.” Anong bugok? Ikaw saan ka na ngayon? Second year na ako. Ako tanungin mo saan ako? Grade five. Magkanong ginastos mong panahon? Aral siyempre. O ako laro tapos 20 minutes aral. Isang notebook lang man ako, i-fold, lagay dito sa bulsa.

Sabi ng nanay ko, “Rodrigo, hindi na ba talaga ito ma-ano?” Isip ko, “Ma, kung bigyan mo ako ng 76, anong silbi niyang one point?” Eh 75 akyat na ako eh. Bakit pa ako mag --- mag-aral? Mag-aral, siyempre sabi ko maglaro muna ako tapos aral. So nakaugalian ko na ‘yang 75 lang.

Pagdating diyan sa College of Law, iyong Mendiola tapos Legarda diyan sa kanto. Meron diyan noon, “ice cold beer.” Kayong mga nag-aral diyan. Diyan ang... ‘Pag inom, pagdating sa klase makasagot minsan hindi.

Pagkatapos 75. Pagdating ng Bar, ah hindi na. Narinig na natin ‘yan si Regalado. Siguro mga teachers niyo teachers rin namin. Seventy-five.

Kaya iyong valedictorian namin nung maliit pa ako, 75. Kanila 95. Dominguez pinaka-bright ‘yan. Since kindergarten kami, kababata ko ‘yan, valedictorian.

Kaya iyong mga kasama ko diyan Lorenzana, sundalo, taga Ilocos del Norte, PMAer, valedictorian. Esperon, valedictorian. Lahat halos ‘yan sila mga military, mga cum laude, summa cum laude. Ako? Wala.

Pero ito ha tingnan mo ako. Bakit ako ang 75 napapalibutan ako ng mga PMAer na mga valedictorian, salutatorian? [applause]

Bakit sila na mga 95-95 'yang mga cum laude utusan ko lang ngayon? [laughter, cheers and applause] I still cannot fathom it. Hindi ko talaga makuha 'yung answer bakit. Si Cimat... Si Cimat pati si Año --- Año is Quezon. "Psst, punta ka doon linis mo 'yang Boracay." Six months, malinis. Oh report siya, "Sir, malinis na." "May mga babae nang pumunta doon naka-bikini? Ngayon na tayo pumunta." [laughter]

So hindi na ako magtagal kasi...[China, saka si --- taga saan ka ba? Pangasinan.] Sabi niya we have to go. Hindi ko nga napakilala eh.

Well, Mayor Seares he's very good. Hindi na kita napakilala pero adre, mahusay ka. [applause] Si Mayor Tolen... Alam mo 'yang re-electionist 'yung Otso Diretso sa impyerno. [laughter] Tingnan mo nga ang mga kandidato. Hindi --- hindi ako nagiinsulto. Tingnan mo ang kandidato nila.

Si Roxas, anak ng jueteng, siya 'yung promotor ng gambling. Hindi siya. He got --- he got into the wrong company. Alam mo ba ang kanyang police aide --- senior police aide ay si Garbo.

Kasi noong nakita ko, dala-dala ko si Bato, "Buksan mo ang records." I realized then that I wa -- - I would be fighting my own government.

Pitong pulis nandiyan sa listahan, puro generals. Loot --- p***** i** ka, Loot general. You committed treason. Kayong mga pulis, mga p***** i** kayo, bantay kayo. [laughter and cheers]

Iyon lang naman po... Papasok-pasok kayo ng droga, patayin ko talaga kayo. At ilan na kaya nabasa ninyo police officer ganun. PDEA, ah l***** kayo. Sabi ko nga mahal ko ang bayan ko maski ganito lang kami.

Malayo kami sa Luzon pero let it not be said na may lumamang sa amin, tabla o nakatabla sa pagmamahal ng bayan. Kaya sinong --- i-ano ko kay Roxas si Tolentino, Francis. Three times mayor ng Tagaytay 'yan.

Nakaibigan ko 'yan kasi nagmomotor kami. Ilang beses na ako dumaan dito sa motor. Hindi lang niya ako kilala noon. Dumadaan kami nag-motor. Kami nagmomotor kaya... Pero ito, kalmado na tao. Mayor, abugado, Ateneo de Manila.

Napakabait. Marunong. Malapitan mo. Hindi nga nagsasalita lang. Hindi nagsasalita ito. Ewan ko kung bakit. Ganun ka ano? [laughter] Hindi talaga. Totoo. You know him. He's a very good man.

Lahat ng catastrophe nang dumaan sa Pilipinas, sa doon sa Mayon. Sabi ko iniwan ko siya doon. Sumama siya. Sabi ko, "Dito ka lang. Huwag kang mag-uwi hanggang hindi matapos itong problema dito."

Sabi ko, "Sabihin mo lang doon sa bahay ninyo padalhan ka ng damit." He stayed there for one month. Eh papaano, Bicol man rin ito. Mixed --- ito, ipinanganak sa Bicol 'no? Kaya hindi ano ang pagka-Pilipino mo eh.

Eh si Senate President Sotto --- ah si Pimentel. Si Sotto ngayon, si Pimentel ang pumalit sa kanya. The father is the founding [applause] --- founded the PDP-Laban. Ngayon, nagbunga talaga nang husto.

Wala kang masabi. Number one sa Bar. [applause] Malapit ito maging utusan ko. Kung nag-join ito sa Cabinet, utos-utosan ko lang 'yan. "Number one ka sa Bar? Oh sige, trabaho ka doon."

But he's a very good man. Mahusay talaga. [applause] Tapos dalawa ang asawa rin kagaya ko. [laughter] Dalawa man 'yung kanya. Wa na man... Tayo, realidad. Eh 'yung sakyan ninyong kotse ninyo, may reserba. [laughter] Kotse lang 'yan. Bakal lang 'yan, may reserba. Ang tao pa kaya? [laughter]

Eh pag-uwi mo sa bahay, simangot ka. Tapon dito, tapon doon. Parinig dito, parinig doon. Huwag ka na lang makipag-away, ang iba, bugbog pa 'yung asawa. "Ah, sige, sige. Okay. Galit ka?"

Punta ka doon sa isa. [laughter] "Inaway ako ng ano." "Ah, sige dito ka na matulog. Anong gusto mo? Lutuan kita." One week after, balik ka naman doon kasi ang mga --- sila Inday. Bugbugin ka no'n. Inday Sara, 'yung anak ko, mayor.

So balik ka naman doon. Ganun 'yung ginagawa ni... [laughter] Pero sa trabaho, mahusay. Iyan lang man ang bisyo rin namin. Hindi man ako nagsusugal. Wala lahat. Not me.

Ito sunod si Bong Go. [applause] Actually si Bong Go, accidental aide 'yan siya. Ang aide ko talaga noon mayor ako, sundalo. lieutenant. PC pa noon. Laro sila ng basketball. 'Yung tao pinasahan niya sa bola, 'yun 'yung aide ko. Pagsalo sa bola, direktso tumba, patay.

Ewan ko kung anong ginawa nito. Pero patay. Pagdating namin sa punerarya, nagpunta ako doon --- ah sa ospital, sabi niya --- sige ako tingin. "Paano ba 'to?" "So sige, 'yung ano muna kay unahin ko 'yung mga anak pati bata, pupunta ako. Ako ang mag-break sa..."

That is not really an easy task. Ako ang magsabi sa nanay, dahan-dahan lang. At tapos sabi niya kinabukasan, "Mayor, kung wala kang aide, ako lang." Bong Go is marunong 'yan mag-Bisaya. Taga-Mindanao eh. Bisaya 'yan.

Bong Go is a Batangueño. Ang tatay niya Tesoro. 'Yung Tesoro barong. Ayan ang... Itong ano, 'pag kayo napunta ng --- they own the biggest printing press sa Davao. Hanggang Maynila ang orders niyan.

Hindi ako nagsabi na nag --- jinajamming (jamming) ko kayo 'yang corruption-corruption. Mayaman talaga ito. So ito na nga 'yung sweldo. Pero hanggang ngayon pa ba, Bong, kayo pa rin ni ano? Iyong ano mo? Kayo pa rin? [laughter]

Nakikinig 'yun sila o. Sa --- nationwide eh. Sabihin ko ang pangalan? [laughter] Ha? Takot ka man lagi?

Ang sunod, ito sundalo. Philippine Constabulary ang pinasukan niya after PMA. Kilala ko ito. Si Bato.[applause]

Kaya 'yan siya Bato kasi he comes from a very poor family. Ang kanilang lugar is kabatuhan. Iyong mabato talaga. Kaya the place is called Bato.

It's a place before you reach Digos, Davao City, Digos, madaanan mo 'yang Sta. Cruz, Bato. But pagdating sa PMAer kasi payabang-yabang 'yung katawan, binubugbog ng mga upper class.

But I could tell you, Bato is fundamentally honest. [applause] Lahat ng pulis na dumaan sa Davao, tapos 'yung bata pa, malinis lahat 'yan. Cuy, si Morente ng Bureau of Immigration. Lahat 'yan sila marunong mag-diskarte.

Ang pulis kasi --- kasi kung fundamentally --- kasi ang pulis, may mga lechon, may mga ano, tatanggapin nila 'yan. Pero kung sabihin mo si Bato maghingi-hingi. Otherwise, he would not even reach in this stage to campaign. Sinong g*** magkuha nang corrupt na sundalo? But he is honest. And he is...

Eh sinong ipalit ninyo niyan? Sino 'yung listahan ng mga ano ko? Si Hilbay, susmaryosep, Ginoo. Mali-mali pa ang... Tsk. Tapos mahusay daw. Anong makuha? Sino pa 'yung isa? Si Hilbay, si Alejano. Naku. Sila ni Trillanes? 'Yang Magdalo, iwasan talaga ninyo 'yan?

Sabagay 'yung mga sundalo hindi ko masisi pero nakita naman ninyo, walang ginawa. Alam mo 'yang Trillanes pati Alejano 'yan. 'Di ba iniimbestigahan nila si Angie Reyes? Chief of staff tapos department secretary.

Doon sa Senate, binastos nila si ano. Nakanood man kayo sa TV. Anong sabi ni Angie? "Your honor, may I be allowed to explain so that I can protect my dignity?" Sabi nito ni Trillanes... Hoy kayong mga sundalo, makinig kayo.

Alam mo, ang sagot ni Angie? "No, no, no. You sit down. You have no dignity." Kaya ang tao, hindi nakatiis, pinahiya, pumunta doon sa libingan ng nanay niya. Bastos na tao.

Iyong bago pa earlier, senior niya sa PMA ha tinapik niya sa likod, "Adre, magkuha ka na lang ng abugado." Ganun kabastos si Trillanes. Kaya mga... Ewan ko kung kayong mga PMAer magboto kayo sa unggoy na 'yan. Ayaw niyang aminin na 'yung assistant ng tatay niya sa opisina ina-arbor siya 'pag pahirapan na, ipinapatawag doon sa opisina.

Iyong ibang kadete mamatay na sa hirap exercise, ang buang na Trillanes pa rin, doon lang sa kwarto ng tatay niya.

Kaya ako pagka taga-PMAer, kung ganun ka lang naman, walang respeto. Trilla... Sino pa ba? Hilbay.

Iyan pa si Tañada. Hanggang ngayon, may mga kkkrrkkk --- mahuli diyan na mga komunista, nandiyan siya. Abugado sige abu... Wala 'yang trabaho kung hindi counsel ng mga komunista. Walang ginawa. Anong ginawa ni Tañada? Bigyan mo ako ng isang...

Hilbay, anong ginawa ni Hilbay? Si Macalintal, 'yung abugado na pamarunong-marunong. Anong ginawa niyan kung hindi magdemanda ng mga opisyal? [Kinsa pa gani ang usa? Ah hindi ko kilala 'yun. Basta babae ayaw ko. Wala na siguro.]

Bam Aquino, sige lang daldal, wala man ring iniwan na maganda. Wala naman. Hanapbuhay? Hindi kanya 'yan. Ang Pantawid, meron pa akong Pantawid, may isa pa akong program in addition to Pantawid.

Alam mo bakit? Ito huwag... Mamili kayo ng presidente, congressman, huwag kayong pumili 'yang mga mayaman. [applause]

They cannot fathom. Sa Binisaya, di nila makab-ot. Sa Tagalog, hindi nila makuha sa ilalim 'yung sentimiyento ng tao.

Ako, ka-istriko ko. Hindi ako tumatawa. Pero 'pag magdating ako, ang mga tao pakpak 'yan. Kasi alam nila. Alam ng tao 'yung ano. Maski gaano katago mo, lalabas 'yung pagka...

Pagka 'yang mga milyonaryo na dati may mga korporasyon, mga plantation, gagamitin lang kayo niyan. Maghanap kayo ng mga tao na sinsero. 'Yun nagtrabaho na't may maipakita na.

Ako, meron na ako, sobra na. Pagkita kong walang ano --- konting pera na lang ano nito...

Roxas, p***** i***** Roxas 'to. Panahon ni Gloria Arroyo, Trade secretary siya, Secretary of Trade. Panahon na Roxas, ano siya, Secretary of Transportation. Noong panahon --- tapos lumipat siya sa DILG.

Bam Aquino, hindi ako bilib. Hindi ako bilib. Wala hanggang diyan lang 'yan. "I would like to talk in English and if English is what I want..." [laughter] Hindi tayo mabubuhay nang ganun.

"You know, we have to go with this project because this project is good for the people [garbled]..." Ito si Chel Diokno. 'Yung isa na --- "When we need on the..." [laughter] Hindi ito nagmana sa tatay. Ang tatay nito tigas. Si W. Diokno, 'yon ang talagang saludo ako. Pero itong si Chel Diokno, walang ginawa ito kung hindi mag-participate ng rally. Sino palang maligayahan niyan?

Dalawang buwan pa lang ako mayor, itong mga left, itong mga Yellow, itong mga Tindig, itong mga kung ano-ano diyan sumali na sa --- sumabak doon sa "Oust Duterte". Sino maligayahan niyan? Pati pari, ang pari nagmisa doon sa ano, "Sana mamatay na si Duterte", [laughter] 'di ba?

'Yung misa nila doon kay Trillanes noong hindi siya makalabas ng... Kasama. Kaya ako naman sabi ko kayong mga adik na walang pera pambili ng droga, maghanap kayo ng obispo naglalakad

diyan, paluin mo ng tubo, maraming pera ‘yan. [laughter] Kay sige kolekta ‘yan three times a week.

Alam mo bastos ‘yan pero inunahan nila ako eh. Alam mo dapat ganito eh, they should learn a lesson. The finer points of life and law. Separation of church and state. Ni hindi ka talaga makabigay maski sentimos pera ng gobyerno. Kaya kung atakehin mo ako, ‘wag mong gamitin itong pulpito.

You go out of this pulpit and say, ‘yang ginagawa ni Duterte masama. Bilang Pilipino at mamamayan dito sa Caloocan kami tutol sa ginagawa niya. Walang silbi ‘yan at hindi makatulong sa ating lipunan.

Pero kung gamitin mo ang pulpit --- simbahan na, tapos sabihin mo ako, “‘yan si Duterte demonyo, demonic possession.” Titirahin talaga kita --- ang matatamaan.

Oh ‘di ba sinabi ko na sa inyo noon, umabot dito sa inyo ‘yan eh --- may TV eh. Sabi ko kami hinihipo ng pari doon Ateneo kami. Kami ni Dominguez sabi ko ‘yung kababata ko. ‘Di ba sa Ateneo every Friday we go to mass but we have to have our confession first. Ganun sa Ateneo.

Eh p***** i***** Falvey na ‘yan pagluhod mo ‘yan diyan sige ka, “Bless me father for I ...” Tapos gina --- ‘yung dalawang bayag mo iniikot-ikot na sa kamay niya. [laughter] Totoo ‘yan. Kaya sinabi ko ‘yan para malaman. Oh nagkamali ako?

Nagkamali ba ako? Ngayon iniimbestigahan na sila. Nandoon sila lahat sa Roma deni-discuss ‘yung --- ‘yung pang-rape. May rape man --- may nag-rape pa ng bata eh. [aide gives a note] We have to leave. Ah maghanap na ako maganda, dito na ako matulog. Bahala kayo. [laughter & applause] Ba-bye.

Well anyway, tingnan mo pagdating sa Dubai nag-speech si Pope. Sinabi niya ‘yung mga madre konsumo ng mga pari. Oh tingnan mo ngayon sa CNN, lahat ng mga madre na naabuso naglabas nagdadala ng ano...

Nagkamali ba ko? Kaya inunahan nila ako na... Ang last ko si Dong Mangudadatu, he’s a congressman.

[applause] Ito lang ang pamilya sa Cotabato na Moro na hindi sumali diyan sa gobyerno, kalaban ang gobyerno. They always sided with government. [applause]

And if anything bakit na --- ‘yung mga bakit katulong na rin sila sa pag-ayos ng BOL para sa kapayapaan ng bayan. Edukado ito, he is a congressman. Ito ipalit mo kay --- itong si babae ‘yan --- si Romulo Macalintal.

Iyong Igorot na mestiza doon sige tingin. ‘Yung mata nila ingon ana. Takot mamatay, maganda eh. I’m sorry but I cannot. I may be able to pass hopefully Insha’Allah, Insha’Allah, God willing. Ang nanay ko Maranao, Lanao del Sur. Ang tatay ko Cebuano galing Danao City.

Pero kung tanungin mo ako, lolo ko Intsik, sa nanay ‘yung asawa ng Maranao. But my mama --- my grandmother is from Bohol, my grandfather is from Cebu. Tanungin mo ako kung sino ako, ako po’y isang Pilipino, Rodrigo Duterte, I work for the government and I work for the welfare of the people. [applause]

‘Yan lang ang trabaho ko. I’ve been mayor for 23 years, sabi ko nga I’m congressman then vice mayor to my daughter then diretso na ako sa presidency. I never... You know, the president is a God given gift. Tandaan ninyo ‘yan. [applause]

Ilan ang lider ko dito? Dito si --- si Aris lang. Wala akong lider dito. Wala akong... Sa Luzon si Amy lang --- Imee Marcos. Dito sa Bataan si [Abet] Garcia. Tapos si Governor Kho ng Masbate, kasi brod eh. Kagaya ‘yang kay... [Kinsa ni Bong?] Si Versosa. Kasi paglapit ko sa kanya gaya rin kay Duque. Bakit kung may brod kasi... So pagsabi brod ng anak mo, “O sige dito na lang tayo.”

‘Yon, Mindanao isang governor --- dalawang governor ko. Wala na. Sa Cebu, ni kagawad wala ako. Kaya sabi ko, it’s a gift from God.

Now, ayusin natin ‘yan kay my gift to you is that I will work --- one, to preserve the nation; and two, to protect the people. Basta ako mag-warning hindi ko na ulitin. ‘Yung durugista pati na ‘yung on the side, mag-holdup kayo ganun pati ‘yung durugista, bitawan ninyo ang droga ninyo. Hindi na ako mag-ulit. Bitawan ninyo, umalis kayo diyan. It is destructive to the people and there are millions already contaminated. And if you continue destroying my country, I will kill you.

Walang ano. Totoo ‘yan. [applause] At ikaw, kung papakainin mo ‘yung aking mga anak ng droga, I will kill you. International Court of Justice, wala akong pakialam sa inyo.

Wala ako... And even if it would cost me my freedom someday, kung talagang makulong ako, tatanggapin ko ‘yan. Kasi ang binigay sa akin ng Diyos could only be given --- ilan tayo dito? Ibinigay sa akin. Ako ‘yung pinakamalayo.

I am the city that faces Australia. It’s about nine years --- ah nine --- nine hours. Pero kung on a clear day, makita mo ‘yung mga Australiana naka-bikini, ba-bye-babye sa beach nila.

Ganun kalayo ‘yung amin. Pero kung sabihin mo na if it’s just a matter of loving my country, hindi ninyo ako matalo. I am here to die for you.

Maraming salamat po.

--- END ---

Source: PCOO-PND (Presidential News Desk)